

Hallituksen esitys Eduskunnalle eläkkeiden ja eräiden muiden etuuksien ulosmittausta koskevan lainsäädännön muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Työ- tai virkasuhteeseen taikka yrittäjätoimintaan perustuvaa eläkettä, kansaneläkettä, sairaus- ja äitiyspäivärahaa sekä eräitä muita toimeentuloetuuksia ei voimassa olevan lain mukaan saa ulosmitata muuta kuin eräissä harvoissa poikkeustapauksissa. Esityksessä ehdotetaan, että tällaiset toimeentuloetuudet saatettaisiin ulosmittauskelpoisiksi.

Ulosmittaus tapahtuisi palkan ulosmittausta koskevien säännösten mukaisesti. Ulosmittaamatta tulisi siten yleensä jättää määrätty

osuus kyseisistä etuuksista. Ulosmittaamatta olisi aina jätettävä asetuksella määrättävä markkamäärä, joka riippuisi velallisen elatusvelvollisuudesta. Ulosmittaamatta olisi myös jätettävä tapaturmavakuutus-, eläke- tai muun sosiaalilainsäädännön nojalla määrättyyn tarkoitukseen myönnetty avustus sekä kustannusten korvaus. Ulosmittauksen ulkopuolelle jäisivät edelleen myös työttömyyskorvaus ja -avustus.

Uudistus on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden kuluttua lakiehdotusten hyväksymisestä.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu		Sivu
YLEISPERUSTELUT	3	2. Tarkemmat säännökset	11
1. Nykyinen tilanne	3	3. Voimaantulo	11
2. Epäkohdat	3		
3. Valmisteluvaiheet	3	LAKITEKSTIT	12
4. Ehdotuksen sisältö	4	1. Laki ulosottolain muuttamisesta	12
4.1. Ulosmittauskelpoisiksi tulevat etuudet ..	4	2. Laki työntekijäin eläkelain 19 a §:n muuttami-	12
4.1.1. Työ- tai virkasuhteeseen taikka yrit-	4	sesta	12
täjätoimintaan perustuvat eläkkeet	4	3. Laki merimieseläkelain 63 §:n muuttamisesta	13
4.1.2. Kansaneläke ja perhe-eläke	4	4. Laki valtion perhe-eläkelain 14 §:n 1 momen-	13
4.1.3. Sairausvakuutuslain mukainen päi-	4	tin kumoamisesta	13
vä- ja äitiysraha	4	5. Laki valtion virkamiesten perhe-eläkkeistä ja	13
4.1.4. Tapaturmavakuutuslain ja eräiden	5	hautausavuista annetun lain 19 §:n kumoami-	13
muiden lakien mukaiset korvaukset	5	sesta	13
ansionmenetyksestä	5	6. Laki kansaneläkelain 79 §:n muuttamisesta ..	14
4.1.5. Ulosmittauksen ulkopuolelle jäävi-	5	7. Laki rintamasotilaseläkelain muuttamisesta ..	14
tä etuuksista	5	8. Laki sairausvakuutuslain 69 §:n muuttamisesta	14
4.2. Ulosmittausmenettely	6	9. Laki tapaturmavakuutuslain 63 §:n muuttami-	15
5. Organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset ..	6	sesta	15
		10. Laki eräisiin rangaistus-, huolto- ja hoitolai-	15
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	6	toksiin otettujen henkilöiden tapaturmakor-	15
1. Lakien perustelut	6	vauksesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta	15
1.1. Ulosottolain 4 luku	6	11. Laki liikennevakuutuslain 22 §:n muuttami-	15
1.2. Työntekijäin eläkelaki	8	sesta	15
1.3. Merimieseläkelaki	8	12. Laki vakuutusopimuslain 118 ja 123 §:n	16
1.4. Valtion perhe-eläkelaki	8	muuttamisesta	16
1.5. Laki valtion virkamiesten perhe-eläkkeistä	8	13. Laki valtakunnallisista työttömyyskassoista an-	16
ja hautausavuista	8	netun lain muuttamisesta	16
1.6. Kansaneläkelaki	8		
1.7. Rintamasotilaseläkelaki	9	LIITE 1.	
1.8. Sairausvakuutuslaki	9	Rinnakkaistekstit	17
1.9. Tapaturmavakuutuslaki	9		
1.10. Laki eräisiin rangaistus-, huolto- ja hoi-	10	LIITE 2.	
tolaitoksiin otettujen henkilöiden tapa-	10	Luonnos asetukseksi suojaosuudesta palkan ulos-	24
turmakorvauksesta	10	mittauksessa annetun asetuksen muuttamisesta ..	24
1.11. Liikennevakuutuslaki	11		
1.12. Vakuutusopimuslaki	11		
1.13. Laki valtakunnallisista työttömyyskassois-	11		
ta	11		

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

Ulosottolain 4 luvun 7 §:n 1 momentin (394/73) mukaan työsuhteen tai virka-suhteen taikka julkisen palvelussuhteen perusteella suoritettavaa eläkettä, perhe-eläkettä tai elinkorkoa ei saa ulosmitata. Ulosmittaamatta on jätettävä myös muu sellainen eläke, korvaus tai avustus, josta erikseen on niin säädetty, sekä avustuskassan tai työttömyyskassan antama avustus, jos kassalla on oikeus saada apurahaa valtiolta. Pykälän 3 momentin mukaan valtioneuvosto voi päättää, että muuta kuin 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai elinkorkoa tai henkivakuutussummaa, jota jokin eläke-, elinkorko- tai henkivakuutuslaitos suorittaa, ei saa ulosmitata. Edellä tarkoitettu eläke, elinkorko ja henkivakuutussumma voidaan kuitenkin ulosmitata puolisolle tai lapselle taikka avioliiton ulkopuolella syntyneelle lapselle tai vahingonkorvauksena lapselle maksettavan elatusavun perimiseksi (7 b §).

Ulosmittauskelvottomasta eläkkeestä tai muusta vastaavasta saatavasta kertynyt säästö on ulosmittauskelpoista (7 a §).

Milloin eläke ja muu edellä tarkoitettu saatava voidaan ulosmitata, sovelletaan siihen palkan ulosmittausta koskevia säännöksiä (7 §:n 4 momentti).

Ulosottolain 4 luvun 6 §:ssä säädetään palkan ulosmittauksesta. Pääsäännön mukaan velallisen nettopalkasta on jätettävä ulosmittaamatta kaksi kolmasosaa siitä, mitä palkasta tulee ulosmittauksen ja seuraavan palkanmaksupäivän väliselle ajalle (6 § verrattuna 6 b §:n 2 momenttiin). Edellä mainittua elatusapua ulosottoteitse perittäessä voidaan ulosmittaamatta jätettävä palkan osa määrätä kahta kolmasosaa pienemmäksi (6 §:n 2 momentti). Kun ulosmittaus toimitetaan palkasta, joka maksetaan tietyin väliajoin, on kuitenkin aina jätettävä ulosmittaamatta vähintään niin paljon kuin velallisen, sen mukaan kuin asetuksella säädetään, katsotaan seuraavaan palkanmaksupäivään asti tarvitsevan omaan elatukseensa ja hänen elatuksensa varassa olevien aviopuolisonsa sekä omien ja puolisonsa lasten ja otto-lasten elatukseen (6 §:n 3 momentti).

Ulosottolain 4 luvun 6 a §:n mukaan saadaan, milloin velallisen maksukyky on

sairauden, työttömyyden tai muun erityisen syyn takia olennaisesti vähentynyt, ulosmittaamatta jätettävä palkan osa määrätä suuremmaksi kuin mitä mainitun luvun 6 §:n säännösten mukaan on jätettävä ulosmittaamatta.

2. Epäkohdat

Eläkkeiden ulosmittauskiellot johtuvat siitä, että vuonna 1897 voimaan tulleen ulosottolain säätämisen aikaan eläkkeiden lukumäärä oli pieni ja eläkkeiden markkamäärät vähäisiä. Tällöin katsottiin, että suojaamalla eläke pakko-perinnältä välttytään siltä, että toimeentulomahdollisuuksia vaille jäävät eläkkeensaajat joutuisivat yhteiskunnan huollettaviksi.

Eläketurva on vuosikymmenien kuluessa olennaisesti parantunut. Tämä koskee erityisesti niin sanottuja ansaintaeläkkeitä. Ei voida pitää oikeudenmukaisena, että pienikin palkka on ulosmittauskelpoisen, mutta ei edes suuri eläke. Eläkekin saattaa olla huomattavan suuri. Tätä ei voida pitää oikeudenmukaisena velkojia kohtaan ja yleistä oikeustajua tyydyttävänä. Muissa pohjoismaissa eläke ja muut toimeentuloetuudet rinnastetaan palkkaan ulosmittauksessa.

3. Valmisteluvaiheet

Valtion tilintarkastajien antamassa kertomuksessa eduskunnalle vuodelta 1970 todettiin, että valtiontalouden tarkastusviraston suorittamissa lääninhallitusten verotilien tarkastuksissa oli havaittu lopullisten verojen luetteloissa olevan runsaasti valtiolta eläkettä saavien henkilöiden verojen jäämiä, joita ei saatu perityksi, koska asianomaisilla ei ollut ulosmittauskelpoista omaisuutta eikä muuta tuloa kuin eläketuloa. Ennakkoperintämenettelyn tehostaminen 1970-luvun puolivälissä on parantanut tilannetta verosaatavien osalta. Muiden saatavien osalta tilanne ei ole kuitenkaan muuttunut. Edellä mainitussa valtiontalouden tarkastusviraston kertomuksessa esitettiin harkittavaksi, olisiko eläkkeelle asetettava jokin sopivaksi katsottava markkamääräinen raja, jonka ylittävä osa saataisiin ulosmitata. Tarkastusvirastolle antamissaan lausunnoissa valtiovarainministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö yhtyivät tähän esitykseen.

Tämän jälkeen myös eräät valtiovarainministeriön asettamat työryhmät ovat esittäneet, että eläketulo olisi ulosmittauksessa rinnastettava palkkatuloon (työryhmämuistiot 1976: VM 8 ja 1981: VM 25).

Tämä esitys on valmisteltu oikeusministeriössä virkatyönä. Valmistelussa on oltu yhteydessä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöön, kansaneläkelaitokseen, Helsingin ulosottovirastoon sekä eräisiin muihin viranomaisiin ja yhteisöihin. Esityksestä on pyydetty lausunto edellä mainittujen lisäksi muun muassa valtiovarainministeriöltä, valtiokonttorilta sekä ulosottoasiain neuvottelukunnalta.

4. Ehdotuksen sisältö

4.1. Ulosmittauskelpoisiksi tulevat etuudet

4.1.1. Työ- tai virkasuhteeseen taikka yrittäjätoimintaan perustuvat eläkkeet

Ehdotuksen mukaan ulosmittauskelpoisia olisivat sekä työntekijälle itselleen tuleva eläke (vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläke) että hänen perheelleen suoritettava perhe-eläke. Ulosmittauskelpoisiksi tulisivat siten muun muassa seuraavien lakien mukaiset eläkkeet (niin sanotut ansaintaeläkkeet): työntekijäin eläkelaki (395/61), lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelaki (134/62), merimieseläkelaki (72/56), yrittäjien eläkelaki (468/69), maatalousyrittäjien eläkelaki (467/69), luopumiseläkelaki (16/74), valtion eläkelaki (280/66) ja valtion perhe-eläkelaki (774/68), kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelaki (202/64), kunnallisten luottamushenkilöiden eläkelaki (578/77), evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaki (298/66) ja evankelis-luterilaisen kirkon perhe-eläkelaki (258/70), laki evankelis-luterilaisten hiippakuntain arkkipiispan ja piispain palkkauksesta ja eläkeoikeudesta (143/28), kansanedustajain eläkelaki (329/67), kansanedustajain perhe-eläkelaki (791/68), laki valtioneuvoston jäsenen oikeudesta eläkkeeseen ja hänen jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä (870/77), laki tasavallan presidentin eläkeoikeudesta (80/56) ja laki rintamaveteraanien varhaiseläkkeestä (13/82). Ulosmittauskelpoisiksi tulisivat myös muun muassa Suomen Pankin, kansaneläkelaitoksen, Postipankin ja ortodoksisen kirkkokunnan eläkesäännön mukaiset eläkkeet.

Ulosmittauskieltojen poistaminen edellyttää

ulosottolain 4 luvun 7 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen ja eri eläkelaeissa olevien ulosmittauskieltojen jättämistä pois laista. Kaikkiin eläkelakeihin ei sisälly ulosmittauskieltoa koskevaa säännöstä. Näiden lakien mukaisten eläkkeiden ulosmittauksen estää nykyisin ainoastaan ulosottolain 4 luvun 7 §:n 1 momentin säännös. Samalla kun eläkkeiden ulosmittauskiellot jätettäisiin pois laista, poistettaisiin myös valtioneuvostolla ulosottolain 4 luvun 7 §:n 3 momentin nojalla oleva oikeus päättää eläkkeiden, elinkorkojen ja henkivakuutussummien ulosmittauskelpoisuudesta ja valtioneuvoston päätösten nojalla voimassa olevat ulosmittauskiellot raukeaisivat.

4.1.2. Kansaneläke ja perhe-eläke

Kansaneläkelakiin (345/56) perustuvia etuuksia ei nykyisin voida ulosmitata (kansaneläkelain 79 §). Kansaneläkkeellä on tarkoitus turvata perustoimeentulo. Kansaneläke on nykyisin tulosidonnainen, toisin sanoen mahdolliset muut tulot ja eläkkeet vaikuttavat kansaneläkkeen määrään. Kansaneläkkeen tulosidonnaisuus eläkkeiden osalta on tarkoitus säilyttää tulevaisuudessakin. Jotta eläkeläiset eivät joutuisi eriarvoiseen asemaan sillä perusteella, minkä lakien nojalla eläkettä suoritetaan, tulee kansaneläke rinnastaa ulosmittauksessa ansaintaeläkkeisiin. Ulosmittauksen kannalta ratkaisevaa tulisi olemaan kansaneläkkeen ja mahdollisten muiden ulosmittauskelpoisten eläkkeiden ja etuuksien yhteismäärä. — Todettakoon, että kansaneläke on veronalaista tuloa 1 päivästä tammikuuta 1983 (tulo- ja varallisuusverolain 20 §:n 8 kohta; 111/82).

Myös perhe-eläkelain (38/69) mukainen perhe-eläke tulisi ulosmittauskelpoiseksi.

Kansaneläkelain nojalla suoritettava apulisa, hoitolisa ja muut kustannusten korvaukset sekä perhe-eläkelain mukainen koulutustuki ja asumistuki olisivat edelleen ulosmittauskelvottomia.

4.1.3. Sairausvakuutuslain mukainen päivä- ja äitiysraha

Sairausvakuutuslakiin (364/63) perustuvia korvauksia ei nykyisin voida ulosmitata (sairausvakuutuslain 69 §). Ulosmittauskielto koskee muun muassa päivä- ja äitiysrahaa, jonka markkamäärä kohosi vuoden 1982

alussa samalla kun se tuli veronalaiseksi tuloksi. Tasoltaan päivä- ja äitiysraha on eläkkeisiin rinnastettavissa. Kun lisäksi otetaan huomioon, että lain mukaista päivä- ja äitiysrahaa voidaan maksaa jopa lähes vuoden ajalta, ei ole perusteltua asettaa tällaista korvausta eri asemaan kuin eläkkeet. Sitä vastoin sairaanhoito- ja kuntoutus- sekä raskaus- ja synnytyskustannuksista suoritettavat korvaukset olisivat edelleen ulosmittauskelvottomia.

4.1.4. *Tapaturmavakuutuslain ja eräiden muiden lakien mukaiset korvaukset ansionmenetyksestä*

Tapaturmavakuutuslain (608/48) 63 §:n mukaan vahingoittuneelle tai hänen omaisilleen myönnettyjä henkilökohtaisia korvauksia ei saa ulosmitata. Kun tapaturmavakuutuslain nojalla suoritettava korvaus ansionmenetyksestä voi olla suurempikin kuin eläke, ei olisi aiheellista säilyttää tällaisen korvauksen ulosmittauskieltoa. Ulosmittauskelpoisiksi tulisivat siten päiväraha, eläke ja elinkorko.

Myös seuraavien lakien mukaiset korvaukset ansionmenetyksestä tulisivat ulosmittauskelpoisiksi: ammattitautilaki (638/67), laki eräisiin rangaistus-, huolto- ja hoitolaitoksiin otettujen henkilöiden tapaturmakorvauksesta (894/46), laki eräissä vapaaehtoisissa töissä sattuvien tapaturmien korvaamisesta (408/42), laki virka-tehtävässä apuna olleelle henkilölle eräissä tapauksissa suoritettavasta tapaturmakorvauksesta (625/67), laki ihmishenkeä pelastettaessa sattuvan tapaturman korvaamisesta (158/35), laki palo- ja pelastustoimesta (559/75), laki valtion viran- ja toimenhaltijain tapaturmakorvauksesta (154/35) sekä 1 päivänä heinäkuuta 1982 voimaan tullut maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaki (1026/81).

Edellä mainittujen lakien nojalla suoritettavat hoito-, lääke-, hautaus- ja muiden kustannusten korvaukset olisivat edelleen ulosmittauskelvottomia.

Sotilasvammalain (404/48) nojalla suoritettavat korvaukset jäisivät edelleen ulosmittauskelvottomiksi.

Liikennevakuutuslain (279/59) 6 §:n 2 momentin nojalla suoritetaan korvausta henkilövahingon tai kuoleman johdosta tulojen tai elatuksen vähentymisestä sekä työ- tai elinkeinotulojen myöhentymisestä. Korvaukset suoritetaan yleensä jatkuvina. Liikennevakuutus-

lain 22 §:n mukaan jatkuvan korvauksen erääntyneen osan ulosmittauksesta on voimassa, mitä palkan ulosmittauksesta on säädetty. Itse oikeutta jatkuvaan korvaukseen ei saa ulosmitata.

Kun liikennevakuutuksen perusteella voidaan suorittaa jatkuvaa korvausta myös eräistä kustannuksista ja korvausta aineettomasta vahingosta, esimerkiksi pysyvistä viasta tai haitasta, pykälää ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että ulosmittauskelpoisia olisivat vain tulojen ja elatuksen vähentymisestä ja myöhentymisestä suoritettavat korvaukset sekä muusta kuin henkilövahingosta suoritettavat kustannusten korvaukset.

4.1.5. *Ulosmittauksen ulkopuolelle jäävistä etuuksista*

Tarkoituksena on, että eläkkeet ja muut toimeentuloetudet, siis "palkan sijaan tuleva raha", tulisivat ulosmittauskelpoisiksi. Sitä vastoin määrättyihin tarkoituksiin myönnetty avustukset, tuet ja korvaukset, joita nykyisin koskee ulosmittauskielto, jäisivät edelleen ulosoton ulkopuolelle. Tällaisia suorituksia ovat muun muassa hautausapu, äitiysavustus, lapsilisä, invalidiraha, elatustuki, asumistuki, valtion varoista myönnetty avustukset eräiden maa- ja vesirakennustöiden kustannuksiin, maatalouden perusparannustoista suoritettavat palkkiot sekä valtion tai kunnan varoista tienpitoon tai sen kustannuksiin myönnetty avustus.

Myös työttömyyskorvaus ja -avustus jäisivät tässä vaiheessa ulosmittauksen ulkopuolelle. Työttömyyskorvauksen ja -avustuksen ulosmittauskelpoisuus tulisi ottaa uudelleen tarkasteltavaksi siinä tapauksessa, että nämä etuudet saatetaan veronalaisiksi tuloiksi.

Myös eläkelakien ja muiden tähän esitykseen liittyvien säädösten perusteella myönnetään erilaisia kustannusten korvauksia. Tällaisia ovat esimerkiksi työeläkelain nojalla suoritettavat hautausavustukset sekä korvaukset kuntoutus-, lääkärintarkastus- ja matkakustannuksista, edellä mainittu kansaneläkelain nojalla suoritettava apulisia ja hoitolisia, tapaturmavakuutuslain nojalla suoritettava korvaus sairaanhoidon ja kodinhoidon kustannuksista sekä liikennevakuutuslain nojalla suoritettava avuttomuus- ja vaatelisia, korvaus sairaanhoitokustannuksista, hautaamiseen liittyvistä kustannuk-

sista ja kohonneista kodinhoitokustannuksista. Tällaiset kustannusten korvaukset olisivat edelleen ulosmittauskeltottomia. Myös korvaus aineettomasta vahingosta olisi ulosmittauskeltvotonta. Tällaisia korvauksia ovat muun muassa tapaturmavakuutuslain nojalla suoritettava haittaraha sekä liikennevakuutuslain nojalla suoritettava korvaus kivusta ja särystä sekä viasta tai muusta pysyvästä haitasta.

4.2. Ulosmittausmenettely

Silloin kun eläkettä nykyisin voidaan ulosmitata, tämä tapahtuu samaan tapaan kuin palkan ulosmittaus (ulosottolain 4 luvun 7 §:n 4 momentti). Myös ehdotuksen mukaan eläkkeet ja muut ulosmittauskelpoiset etuudet ulosmittattaisiin palkan ulosmittausta koskevien säännösten mukaisesti. Siten esimerkiksi ulosmittaamatta jätettävää määrää laskettaessa sovellettavat murto-osat olisivat samat kuin palkan ulosmittauksessa. Maksukyvyyn vähentymisen sairauden, työttömyyden tai muun erityisen syyn takia otettaisiin eläkkeiden ja muiden etuuksien ulosmittauksessa huomioon samalla tavoin kuin palkan ulosmittauksessa. Myös vähimmäistoimeentulon turvaamiseksi tarkoitettu osa (suojaosuus) olisi sama kuin palkan ulosmittauksessa.

Valmistelun aikana on esillä ollut myös sellainen vaihtoehto, että eläkkeestä ulosmittaamatta jätettävä määrä olisi korkeampi kuin palkasta ulosmittaamatta jätettävä määrä. Tällaisen sääntelyn puolesta on esitetty, että eläkeläisillä on vaikeampi hankkia lisäansioita kuin aktiiviväestöllä. Tällaista sääntelyä vastaan voidaan esittää, että eläkeläisillä ei pääsääntöisesti ole sellaisia lapsiin ja asunnon hankintaan liittyviä menoja, joita aktiiviväestöllä yleensä on. Siten erillisen eläkkeitä koskevan ulosmittaamatta jätettävän määrän säätämistä ei pidetä perusteltuna edes siirtymävaiheen järjestelyinä.

Eläkkeiden erilainen kohtelu myös mutkistaisi ulosmittausmenettelyä.

Palkan määrästä, joka vähimmäistoimeentulon turvaamiseksi on aina jätettävä ulosmittaamatta, säädetään suojaosuudesta palkan ulosmittauksessa annetussa asetuksessa (767/81). Suojaosuuden määrä riippuu velallisen perheen koosta, ja sitä tarkistetaan vuosittain elinkustannusten muutosten johdosta. Esimerkiksi elatusvelvollisuutta vailla olevalle velalliselle on jätettävä vuoden 1982 alusta lukien ulosmittaamatta 38 markkaa päivää kohti eli 1 140 markkaa kuukautta kohti. Jos velallisella on kolme huollettavaa, ulosmittaamatta on jätettävä 80 markkaa päivää kohti eli 2 400 markkaa kuukautta kohti.

Tämän uudistuksen yhteydessä edellä mainitun asetuksen markkamääriä korotetaan, jolloin sekä palkansaajille että eläkettä tai muita toimeentuloetuksia saaville velallisille varattaisiin vähimmäistoimeentuloa varten nykyistä suurempi markkamäärä. Suojaosuuden määrä tulisi olemaan elatusvelvollisuutta vailla olevalla velallisella vähintään sama kuin tulo- ja varallisuusverolain 36 a §:ssä tarkoitettu täysi kansaneläke. Näin ollen pelkän kansaneläkkeen varassa elävän eläkettä ei voitaisi ulosmitata.

Tämän esityksen liitteenä on luonnos asetukseksi suojaosuudesta palkan ulosmittauksessa annetun asetuksen muuttamisesta (liite 2).

5. Organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole organisatorisia vaikutuksia.

Esitys mahdollistaisi valtion ja muiden julkisyhteisöjen sekä yksityisten velkojien saatavien perimisen ulosottoteitse eläkettä ja eräitä muita toimeentuloetuksia saavilta. Toisaalta ulosmittaamatta jätettävän markkamäärän korottaminen jossakin määrin heikentäisi mainittujen saatavien perimismahdollisuutta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakien perustelut

1.1. Ulosottolain 4 luku

6 §. Käytännössä on ollut joitakin tapauksia, joissa velallinen on saanut saman-

aikaisesti palkkaa useammalta työnantajalta. Palkan ulosmittauksessa on tällöin tavallisesti menetelty niin, että ulosmittaamatta jätettävä määrä eli vapaosa ja suojaosuus on laskettu palkkojen yhteenlasketusta määrästä. Menettelyn yksinkertaistamiseksi on saatettu tehdä

myös niin, että yksi palkoista on ulosmitattu lähes kokonaan ja muut on jätetty ulosmittaamatta, kunhan vain velalliselle on jäänyt käteen palkkojen yhteismäärän mukainen vapaaosa ja suojaosuus. Näin on päästy yhdellä maksukielolla.

Kun eläkkeiden ja muiden toimeentuloetuuksien ulosmittaukseen sovelletaan palkkaa koskevia säännöksiä ja eläkkeiden kysymyksessä ollen on tavallista, että velallinen saa samanaikaisesti useita eri eläkkeitä, edellä mainittua periaatetta olisi käytännössä sovellettava useammin kuin nykyisin.

Edellä mainituista syistä 4 luvun 6 §:n 5 momentiksi ehdotetaan otettavaksi nimenomainen säännös kahden tai useamman palkan tai eläkkeen ulosmittauksesta.

7 §. Säännökseen nykyisin sisältyvä ansaintaeläkkeen ulosmittauskielto ehdotetaan jätettäväksi pois laista. Samoin poistettaisiin valtioneuvoston oikeus päättää, että eläkettä, elinkorkoa tai henkivakuutussummaa ei saa ulosmitata.

Ehdotettava uusi 1 momentti vastaa sisällytään voimassa olevaa 7 §:n 4 momenttia. Momentissa ehdotetaan mainittavaksi selvyden vuoksi myös sairauspäiväraha, äitiysraha sekä muu toimeentuloetuus. Muista toimeentuloetuuksista voidaan mainita esimerkiksi liikennevakuutuslain nojalla suoritettava hyvitys tulojen ja elatuksen vähentymisestä. Koska perhe-eläke on eräs eläkkeen muoto, ehdotetaan maininta perhe-eläkkeestä poistettavaksi tarpeettomana.

Voimassa olevassa 1 momentissa oleva säännös, jonka mukaan avustuskassan ja työttömyyskassan antamaa avustusta ei saa ulosmitata, ehdotetaan asiayhteyden vuoksi siirrettäväksi valtakunnallisista työttömyyskassoista annettuun lakiin. Nyt käsiteltävänä olevaan ulosottolain pykälään ei ole tarkoituksenmukaista sisällyttää yksittäistä ulosmittauskieltoa. Työttömyyskorvauksen ulosmittauskielto on työllisyyslaissa (946/71).

Voimassa olevan 2 momentin säännökset, joiden mukaan oikeutta elinkorkoon ei saa ulosmitata eräissä tapauksissa, ehdotetaan jätettäväksi pois. Säännös on ollut ulosottolaissa alusta alkaen. Nykyisen kielenkäytön mukaan elinkorolla tarkoitetaan eläkettä. Sana onkin useissa lainuudistuksissa muutettu nykyaikaiseen muotoon (esi-

merkiksi tapaturmavakuutuslain 18 ja 19 §:n muutos; 526/81). Jotkut eläkkeensaajat saavat vielä eräiden jo kumottujen säännösten nojalla elinkoroksi katsottavaa eläkettä, mutta pykälässä tarkoitettujen tyyppisiä elinkorkoja ei enää liene olemassa. Nyt annettavan hallituksen esityksen mukaiset säännökset ratkaisevat kaikki käytännön ongelmat myös elinkorkojen ulosmittauksessa. Varmuuden vuoksi on 7 §:n 1 momentissa olevaan toimeentuloetuuksien luetteloon otettu myös elinkorko.

Pykälän uudeksi 2 momentiksi ehdotetaan säännöstä, jonka mukaan tapaturmavakuutus-, eläke- tai muun sosiaalilainsäädännön nojalla määrättyihin tarkoituksiin suoritettavia avustuksia sekä kustannusten korvauksia ei saa ulosmitata. Sosiaalilainsäädännöllä tarkoitetaan sosiaalivakuutus-, sosiaalihuolto- ja sosiaalisin perustein suoritettavia avustuksia koskevaa lainsäädäntöä. Säännös on tarpeellinen, jotta mainitunlaiset avustukset ja kustannusten korvaukset, joita suoritetaan tämän uudistuksen piiriin kuuluvien lakien nojalla, eivät tulisi ulosmittauskelpoisiksi samalla kun eläkkeet ja muut vastaavat toimeentuloetuudet saatetaan ulosmittauskelpoisiksi. Säännöksessä tarkoitettuja avustuksia ja kustannusten korvauksia ovat muun muassa työntekijäin eläkelain ja merimieseläkelain mukaiset haudausavustukset, kansaneläkelain mukainen apulisa, hoitolisa ja haudausavustus, perhe-eläkelain mukainen asumistuki ja koulutustuki, eläkkeensaajien asumistukilain (591/78) mukainen asumistuki, lapsen hoitotuesta annetun lain (444/69) mukainen hoitotuki, sairausvakuutuslain mukaiset sairauden ja synnytyksen perusteella suoritettavat kustannusten korvaukset, tapaturmavakuutuslain mukaiset sairaanhoidon ja kodinhoidon kustannukset ja haudausapu sekä tapaturmakorvausta saavien invaliidihuollosta annetun lain (592/63) ja liikennevakuutuskorvausta saavien invaliidihuollosta annetun lain (391/65) mukaiset invaliidihuoltona annettavat kustannusten korvauksena suoritettavat etuudet. Ulosmittauskelpoisia sen sijaan olisivat esimerkiksi kahden viimeksi mainitun lain nojalla suoritettavat toimeentuloetuudet kuten päiväraha, elinkorko tai korvaus ansionmenetyksestä. Ehdotetun säännöksen ohella on kysymyksessä olevien avustusten ja korvausten ulosmittauksesta ehdotettu selvyden vuoksi säädettäväksi myös eräissä tämän uudistuksen piiriin kuuluvissa keskeisissä laeissa.

7 a §. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi 7 §:n muuttamisesta aiheutuva vähäinen kielellinen korjaus.

7 b §. Pykälän mukaan eläkkeiden ja eräiden muiden etuuksien ulosmittauskieltoa ei sovelleta puolisolle tai lapselle taikka avioliiton ulkopuolella syntyneelle lapselle tai vahingonkorvauksena lapselle maksettavaa elatusapua ulosmittattaessa. Uudistuksen jälkeen pykälä kävisi tarpeettomaksi, joten se ehdotetaan kumottavaksi.

Voimaantulosäännös. Lakia sovellettaisiin lain voimaan tultua erääntyviin eläkkeiden ja muiden toimeentuloetuksien eriin. Ulosotto-perusteen syntyhetkellä ei ole merkitystä.

Voimaantulosäännöksen 2 momentin mukaan valtioneuvoston päätöksiin perustuvat eläkkeiden, elinkorkojen ja henkivakuutussummien ulosmittauskiellot lakkaisivat lain voimaan tullessa. Säännös olisi sopusoinnussa eläkkeiden ulosmittauskieltojen poistamisen sekä valtioneuvoston eläkkeiden, elinkorkojen ja henkivakuutussummien ulosmittauskelpoisuutta koskevan päätöksentekooikeuden lakkauttamisen kanssa. Vuoden 1981 Suomen Laki I:ssä luetellaan 10 eläkkeiden ja edellä mainittujen muiden etuuksien ulosmittauskelpoisuutta koskevaa valtioneuvoston päätöstä, jotka koskevat 25:tä eläkesäätiota.

1.2. Työntekijäin eläkelaki

19 a §. Voimassa olevasta 19 a §:n 1 momentista ehdotettu 1 momentti poikkeaa siten, että siihen ei sisälly eläkkeen ulosmittauskieltoa. Momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan tämän lain nojalla suoritettavaa hautausavustusta ja muuta kustannusten korvausta ei saa ulosmitata. Ulosmittauskielto koskisi muun muassa lain 4 §:n 6 momentin ja 11 §:n nojalla myönnettäviä kustannusten korvauksia. Tällaisia ovat esimerkiksi korvaukset kuntoutus-, lääkirintarkastus- ja matkakustannuksista. Säännösehdotukseen sisältyy myös kielellisiä korjauksia.

Kyseessä olevaan säännökseen viitataan lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelaisissa, yrittäjien eläkelaisissa, maatalousyrittäjien eläkelaisissa, rintamaveteraanien varhaiseläkkeestä annetussa laissa ja luopumiseläkelaisissa. Siten ehdotus tulisi koskemaan myös viimeksi mainittujen säädösten nojalla maksettavien etuuksien ulosmittausta.

1.3. Merimieseläkelaki

63 §. Pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että eläkkeen ulosmittauskielto poistetaan. Momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan tämän lain nojalla suoritettavaa hautausavustusta tai muuta kustannusten korvausta ei saa ulosmitata. Muilla kustannuksilla tarkoitetaan muun muassa lain 25 §:n nojalla annettuun lääkintähuoltoon, koulutukseen ja työhuoltoon liittyviä kustannuksia. Myös momentin kieliasuun ehdotetaan muutoksia.

1.4. Valtion perhe-eläkelaki

14 §. Pykälän 1 momentin ulosmittauskielto ehdotetaan kumottavaksi. Evankelis-luterilaisen kirkon perhe-eläkelain 3 §:ssä, evankelis-luterilaisten hiippakuntain arkkipiispan ja piispain palkkauksesta ja eläkeoikeudesta annetun lain 2 §:ssä, kansanedustajain perhe-eläkelain 14 §:ssä sekä valtioneuvoston jäsenen oikeudesta eläkkeeseen ja hänen jälkeensä suoritettava perhe-eläkkeestä annetun lain 1 §:ssä on viittaus valtion perhe-eläkelakiin. Näin myös muun muassa mainittujen lakien mukaisen perhe-eläkkeen ulosmittauskielto kumoutuisi.

1.5. Laki valtion virkamiesten perhe-eläkkeistä ja hautausavuista

19 §. Pykälän mukaan "tämän lain mukaan suoritettavaa perhe-eläkettä, hautausapua ja hautauskustannusten korvausta alkoon ulosmittattako". Lain mukaisia perhe-eläkkeitä voidaan edelleen myöntää ja niitä on maksussa tällä hetkellä yli 8 000 kappaletta. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, jolloin mahdollinen hautausapu ja hautauskustannusten korvaus olisivat kuitenkin ulosmittauskelvottomia ehdotetun ulosottolain 4 luvun 7 §:n 2 momentin nojalla.

1.6. Kansaneläkelaki

79 §. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ulosmittauskielto koskisi ainoastaan apulisää, hoitolisää, hautausavustusta sekä 34 §:n nojalla suoritettuja ja muita kustannusten korvauksia. Viimeksi mai-

nitun säännöksen nojalla annetaan lääkintä-huoltoa, koulutusta ja työhuoltoa. Mainitut avustukset ja korvaukset olisivat ulosmittaus-kelvottomia jo ehdotetun ulosottolain 4 luvun 7 §:n 2 momentin nojalla, mutta selvyuden vuoksi ehdotetaan näitä etuuksia koskevasta ulosmittauskiellosta mainittavaksi myös tässä yhteydessä.

Ulosmittauskelpoisiksi tulisivat siten vanhuuseläke, työkyvyttömyyseläke sekä työttömyyseläke, lapsikorotus ja vaimolisä mukaan lukien mutta lukuun ottamatta apulisia ja hoitolisia. Lain 34 §:n nojalla suoritettavat toimeentuloetuedet, kuten sairausvakuutuslain mukaista vähimmäispäivärahaa vastaava toimeentuloturva, olisivat periaatteessa ulosmittauskelpoisia. Käytännössä tällaiset toimeentuloetuedet jäisivät useimmiten ulosmittauksen ulkopuolelle suojaosuutta koskevan säännöksen sekä mahdollisesti myös ulosottolain 4 luvun 6 a §:n nojalla.

Kyseiseen säännökseen viitataan perhe-eläkelaisissa, eläkkeensaajien asumistukilaissa ja lapsen hoitotuesta annetussa laissa. Perhe-eläkelain mukaista koulutustukea ja asumistukea, eläkkeensaajien asumistukilain mukaista asumistukea sekä lapsen hoitotuesta annetun lain mukaista hoitotukea ei kuitenkaan voitaisi ulosmitata, sillä nämä ovat sellaisia määrättyihin tarkoituksiin suoritettavia avustuksia ja kustannusten korvauksia, joita ehdotetun ulosottolain 4 luvun 7 §:n 2 momentin nojalla ei saisi ulosmitata. Mainittuihin lakeihin perustuvien kustannusten korvausten ulosmittauksen estäisi viittauksen johdosta myös kyseessä oleva kansaneläkelain muutos-ehdotus.

1.7. Rintamasotilaseläkelaki

16 a §. Lain 17 §:ssä viitataan muun muassa kansaneläkelain 79 §:ään. Jotta rintamasotilaseläke ei tulisi kansaneläkelain 79 §:n muuttamisen yhteydessä ulosmittauskelpoiseksi, ehdotetaan lakiin lisättäväksi pykälä, jonka mukaan rintamasotilaseläkettä ja rintamalisää ei saa ulosmitata.

1.8. Sairausvakuutuslaki

69 §. Pykälän 1 momentin mukaan ”tähän lakiin perustuvaa oikeutta korvaukseen alköön

ulosmitattako”. Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että kustannusten korvaukset jäisivät edelleen ulosmittauksen ulkopuolelle. Tällaisia kustannusten korvauksia olisivat sairaanhoito- ja kuntoutus- sekä raskaus- ja synnytys-kustannuksista suoritettavat korvaukset. Sitä vastoin päivä- ja äitiysraha tulisivat ulosmittauskelpoisiksi.

1.9. Tapaturmavakuutuslaki

63 §. Pykälän 1 momentin mukaan vahingoittuneelle ja hänen omaisilleen lain nojalla myönnettyjä henkilökohtaisia korvauksia ei saa ulosmitata. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä mainitut kustannusten korvaukset tulisivat edelleen olemaan ulosmittauskelvottomia. Ulosmittauksen ulkopuolelle jäisivät muun muassa sairaanhoidon kustannukset ja haattaraha, epäillystä vammasta ja ammattitaudista aiheutuneet tutkimuskulut, kodinhoidon kustannukset, hautausapu, korvaus työtapaturman yhteydessä särkyneistä silmilaseista, kuulokojeista, hammasproteeseista, tukisidoksista ja -liiveistä sekä tekojäsenistä ja -elimistä, avuttomuuslisä sekä korvaus pitovaatteiden erityisestä kulumisesta ja opaskoirasta. Ulosmittauskelpoisiksi sen sijaan tulisivat päiväraha, elinkorko, huoltoeläke, tapaturmaeläke ja perhe-eläke.

Ammattitautilain 2 §:n mukaan korvausvelvollisuudesta, korvauksesta ja korvausasiain käsittelystä on voimassa, mitä tapaturmavakuutuslaissa ja valtion viran- ja toimenhaltijain tapaturmakorvauksesta annetussa laissa on säädetty. Eräissä vapaaehtoisissa töissä sattuvien tapaturmien korvaamisesta annetun lain 1 §:n mukaan on laissa mainituilla henkilöillä oikeus saada korvausta, niin kuin valtion työssä sattuneen tapaturman korvaamisesta on säädetty. Virkatehtävässä apuna olleelle henkilölle eräissä tapauksissa suoritettavasta tapaturmakorvauksesta annetun lain 1 §:n mukaan laissa mainituilla henkilöillä on oikeus saada valtion varoista korvausta tapaturmavakuutuslain mukaisesti. Ihmishenkeä pelastettaessa sattuvan tapaturman korvaamisesta annetun lain 1 §:n mukaan korvaus suoritetaan valtion varoista siten kuin tapaturmavakuutuslaki säätelee työssä sattuviin tapaturmiin nähden. Valtion viran- ja toimenhaltijain tapaturmakorvauksesta annetun lain 2 §:n (609/48) mukaan korvausoikeuden edellytyksistä, annettavista korvauksista ja nii-

den suorittamisesta sekä korvausasiain käsittelystä on voimassa, mitä valtion työssä sattuneesta tapaturmasta tai ammattitaudista on säädetty. Palo- ja pelastustoimesta annetun lain 35 §:n mukaan suoritetaan asianomaiselle korvausta valtion varoista samojen perusteiden mukaan kuin työtapaturmasta. Tapaturmavakuutuslain 63 §:ään on viittaus myös maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain 22 §:ssä. Edellä mainittujen lakien mukaiset korvaukset siis määräytyvät pääosiltaan tapaturmavakuutuslain säännösten nojalla. Myös mainittujen lakien nojalla suoritettavat päivärahat, elinkorot ja eläkkeet tulisivat ulosmittauskelpoisiksi. Sitä vastoin lakien nojalla suoritettavat kustannusten korvaukset olisivat ulosmittauskelvottomia ehdotetun ulosottolain 4 luvun 7 §:n 2 momentin perusteella.

Mitä tässä on sanottu päivärahojen ja eläkkeiden ulosmittauskelpoisuudesta sekä kustannusten korvausten ulosmittauskelvottomuudesta, koskee myös tapaturmakorvausta saavien invalidihuollosta annetun lain mukaisia etuuksia.

1.10. Laki eräisiin rangaistus-, huolto- ja hoitolaitoksiin otettujen henkilöiden tapaturmakorvauksesta

4 §. Lain mukaan suoritetaan korvausta rangaistusvangille työssä aiheutuneesta tapaturmasta. Korvausta suoritetaan, jollei laissa toisin säädetä, sen mukaan kuin työtapaturman korvaamisesta säädetään. Lain 4 §:n (528/81) mukaan lain nojalla suoritettava korvaus voidaan, haittarahaa ja sairaanhoito- ja hautauskustannusten korvausta lukuun ottamatta, kokonaisuudessaan ulosmitata rikoksen johdosta ruumiinvammasta tuomitun vahingonkorvauksen perimiseksi. Rikoksen johdosta tuomitun muun vahingonkorvauksen maksamiseksi asianomistajalle voidaan ulosmitata enintään puolet lain nojalla suoritettavasta korvauksesta.

Koska lakiin ei sisälly muuta ulosmittausta koskevaa säännöstä ja kun ulosmittauksen osalta ei ole viittausta tapaturmavakuutuslakiin, ehdotetaan 4 §:ään 2 momentiksi selvyuden vuoksi lisättäväksi viittaus tapaturmavakuutuslakiin sekä ulosottolakiin, jolloin ulosmittauksessa olisi muilta osin sovellettava ehdotettua tapaturmavakuutuslain 63 §:ää sekä ulosottolain 4 luvun 7 §:ää. Näiden säännösten nojalla lain mukaisten korvausten ulosmittauksesta on

voimassa, puheena olevan 4 §:n 1 momentissa mainituin poikkeuksin, mitä on sanottu edellä tapaturmavakuutuslain 63 §:n sekä ulosottolain 4 luvun 7 §:n yhteydessä.

1.11. Liikennevakuutuslaki

22 §. Pykälän mukaan oikeutta lain nojalla maksettavaan jatkuvaan korvaukseen ei saa ulosmitata. Jatkuvan korvauksen erääntyneen osan ulosmittauksesta on voimassa, mitä palkan ulosmittauksesta on säädetty.

Ulosottolaissa on alkujaan omaksuttu periaate, jonka mukaan vastaisuudessa syntyviä, vielä erääntymättömiä saatavia ei voida ulosmitata. Myös palkan ulosmittauksessa ulosottolaissa omaksuttiin aluksi periaate, ettei palkkaa saanut ulosmitata ennen kuin palkansaaja oli oikeutettu sen nostamaan. Käytännössä säännöstä alettiin kuitenkin pian soveltaa niin, että jo ennen kunkin palkkaerän erääntymistä ulosmittattava osa siitä julistettiin ulosmitatuksi ja palkanmaksajalle annettiin kielto maksaa ulosmittattua palkan osaa muulle kuin ulosottomiehelle. Lakiin tämä periaate otettiin vasta vuonna 1955. Samalla säädettiin, että palkan ulosmittaus ja maksukielto olisivat voimassa toistaiseksi niin, ettei jokaista erää tarvinnut ulosmitata erikseen. Kielto ulosmitata oikeus jatkuvaan korvaukseen otettiin liikennevakuutuslain 22 §:ään nimenomaan siksi, että erääntymättömiä saatavia ei katsottu voitavan ulosmitata. Liikennevakuutuslain 22 §:n soveltaminen on osoittautunut käytännössä erittäin vaikeaksi, koska siinä edellytetään, että jatkuvan korvauksen yksittäisen erän tulee olla ulosmittaushetkellä jo erääntynyt. Liikennevakuutuksia myöntävät vakuutusyhtiöt maksavat tällaiset erät yleensä erääntymispäivänä, jolloin ulosmittaaminen on käytännössä mahdotonta, jos eriä ei palkan erien tapaan voida ulosmitata etukäteen.

Tällaiset jatkuvat korvaukset ehdotetaan nyt rinnastettaviksi eläkkeisiin ja muihin toimeentuloetuksiin. Korvaus voitaisiin ulosmitata palkan tapaan jo etukäteen ja näin korvauksen maksavalle vakuutusyhtiölle voitaisiin antaa toistaiseksi voimassa oleva kielto maksaa ulosmittattua osaa kustakin korvauserästä muulle kuin ulosottomiehelle.

Pykälään ehdotetaan nyt jätettäväksi vain kielto ulosmitata sellaisia henkilövahingoista tai kuoleman johdosta suoritettavia korvauksia,

jotka eivät ole korvausta tulojen tai elatuksen vähentymisestä. Näitä ovat muun muassa avustomuu- ja vaatelisä, korvaus kivusta ja särystä sekä viasta tai muusta pysyvästä haitasta, sairaanhoitokustannuksista, kohonneista kodinhoitokustannuksista, opaskoirasta, hautaamiseen liittyvistä sekä muista henkilövahingosta aiheutuneista kustannuksista.

Ulosmittauskelpoista olisi siten muun muassa hyvitys tulojen ja elatuksen vähentymisestä.

Jotkut liikenneonnettomuudessa loukkaantuneet saavat eläkettä tai elinkorkoa 1 päivänä tammikuuta 1960 kumotun autovastuulain (408/37) 20 §:n 1 momentin nojalla. Nämä eläkkeet ja elinkorot olisivat ulosmittauskelpoisia ulosottolain 4 luvun 7 §:n yleissäännöksen nojalla. Jotta henkilövahingosta autovastuulain mukaisesti suoritettavat korvaukset eivät tulisi ulosmittauskelpoisiksi, ehdotetaan liikennevakuutuslain 22 §:ään sisällytettäväksi maininta myös autovastuulaista.

Koska korvausten ulosmittaus tapahtuisi ulosottolain 4 luvun 7 §:n nojalla palkan ulosmittausta koskevien säännösten perusteella, viitasta palkan ulosmittausta koskeviin säännöksiin ei tässä tarvita.

Liikennevakuutuskorvausta saavien invalidi- huollosta annetun lain mukaisien etuuksien ulosmittauksen osalta viitataan edellä jaksossa 1.9. tapaturmakorvausta saavien invalidi- huollosta annetun lain yhteydessä lausuttuun.

1.12. Vakuutusopimuslaki

118 §. Pykälän 3 momentin mukaan oikeutta elinkorkoon ja suoritettua elinkorkoa ei saa ulosmitata muusta kuin puolisolalle tai lapselle olevasta elatusvelasta. Mainittua ulosmittauskieltoa ei yleisperusteluissa esitettyistä syistä tule enää säilyttää. Tämän vuoksi pykälän 3 momentti ehdotetaan kumottavaksi, jolloin elinkorkoon ulosmittauksessa sovellettaisiin ehdotettua ulosottolain 4 luvun 7 §:n yleissäännöstä.

123 §. Pykälän mukaan tapaturma- tai sairausvakuutusopimuksen nojalla maksettua määrää ei saa, niin kauan kuin se elää, jonka tapaturman tai sairauden varalta vakuutus on otettu, ulosmitata muusta kuin puolison tai lapsen elatusapusaatavan perimiseksi. Koska tapaturma- ja sairausvakuutuskorvauksia koskeva ulosmittauskielto on ehdotettu toimeentuloetuuk-

sien osalta poistettavaksi, ehdotetaan myös kyseessä oleva säännös muutettavaksi siten, että ulosottokielto koskisi tapaturma- tai sairausvakuutusopimuksen nojalla suoritettavista etuuksista ainostaan kustannusten korvausta. Tapaturma- ja sairausvakuutusopimuksen nojalla maksettavan toimeentuloetuuden ulosmittauksessa sovellettaisiin ehdotettua ulosottolain 4 luvun 7 §:n yleissäännöstä.

1.13. Laki valtakunnallisista työttömyyskassoista

22 a §. Jotta työttömyysavustukset eivät tulisi ulosmittauskelpoisiksi ulosottolain 4 luvun 7 §:n muuttamisen yhteydessä, ehdotetaan valtakunnallisista työttömyyskassoista annettuun lakiin lisättäväksi uusi 22 a §, jonka mukaan lain nojalla suoritettavaa työttömyysavustusta ei saa ulosmitata. Työttömyyskorvaus on säädetty ulosmittauskeltottomaksi työllisyyslaissa.

2. Tarkemmat säännökset

Tämän uudistuksen yhteydessä muutetaan suojaosuudesta palkan ulosmittauksessa annettua asetusta. Asetusta sovellettaisiin myös kaikkiin tämän uudistuksen piiriin kuuluvien ulosmittauskelpoisten etuuksien ulosmittauksessa. Samalla korotetaan suojaosuuden markkamäärää, joka tulisi elatusvelvollisuutta vaille olevalla velallisella vastaamaan täyttä kansaneläkettä. Asiaa koskeva asetuseritys on esityksen liitteenä (liite 2).

3. Voimaantulo

Uudistus edellyttää muun muassa ulosottoviranomaisille sekä eläkkeiden ja muiden etuuksien maksajille suunnattua tiedottamista. Uudistuksen vaikutukset liittyvät moniin säädöksiin. Muun muassa tiedottamisen ja lain soveltamiseen liittyvien erilaisten teknisten ongelmien selvittämisen vuoksi ehdotetaan, että edellä mainitut lait tulisivat voimaan vuoden kuluessa niiden hyväksymisestä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

ulosottolain 4 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan ulosottolain 4 luvun 7 b §, sellaisena kuin se on 18 päivänä touko-
kuuta 1973 annetussa laissa (394/73),

muutetaan 4 luvun 7 ja 7 a §, sellaisina kuin ne ovat mainitussa 18 päivänä touko-
kuuta 1973 annetussa laissa, sekä

lisätään 4 luvun 6 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainitulla 18 päivänä touko-
kuuta 1973 annetulla lailla ja 5 päivänä syyskuuta 1975 annetulla lailla (709/75),
uusi 5 momentti seuraavasti:

4 luku

Ulosmittauksesta

6 §

Jos velallinen saa palkkaa eri palkanmaksajilta, palkoista on jätettävä ulosmittaamatta yhteensä edellä tässä pykälässä tarkoitettu määrä. Yksittäisestä palkasta saadaan tällöin ulosmitata tässä pykälässä tarkoitettua suurempikin osa.

7 §

Tämän luvun palkkaa koskevia säännöksiä on sovellettava myös eläkkeeseen, elinkorkoon, sairauspäivärahaan, äitiysrahaan sekä muihin toimeentuloetuuksiin, jollei niitä ole laissa kielletty ulosmittaamasta.

Tapaturmavakuutus-, eläke- tai muun sosiaalilainsäädännön nojalla määrättyyn tarkoituk-

seen suoritettavaa avustusta tai kustannusten korvausta ei saa ulosmitata.

7 a §

Milloin määrättyä ajalta laskettavaa tai toistuvasti määrääjain suoritettavaa saatavaa ei lain mukaan saa ulosmitata, on ulosmittaamatta jätettävä myös asianomaisen siitä nostamat, hänen hallussaan olevat tai hänen lukuunsa rahalaitokseen maksetut rahat siltä osin kuin ne vastaavat edellä tarkoitettua ajasta jäljellä olevaa osaa tai ulosmittauspäivän ja toistuvan suorituksen seuraavan maksupäivän välistä aikaa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

Samalla lakkaavat olemassa voimassa valtioneuvoston aikaisemman lain nojalla antamat eläkkeiden, elinkorkojen ja henkivakuutussummien ulosmittauskieltoa koskevat päätökset.

2.

Laki

työntekijäin eläkelain 19 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain 19 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 22 päivänä marraskuuta 1963
annetussa laissa (525/63), näin kuuluvaksi:

19 a §

Tämän lain mukaista eläkettä ei saa siirtää toiselle ilman eläkelaitoksen suostumusta. Sopimus, joka tarkoittaa eläkkeen panttaamista, on mitätön. Tämän lain nojalla suoritettavaa hau-

tausavustusta tai muuta kustannusten korvausta ei saa ulosmitata.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

3.

Laki

merimieseläkelain 63 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/56) 63 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

63 §

Tämän lain nojalla suoritettavaa eläkettä ei saa siirtää toiselle. Tämän lain nojalla suoritettavaa hautausavustusta tai muuta kustannusten korvausta ei saa ulosmitata.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

4.

Laki

valtion perhe-eläkelain 14 §:n 1 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Täten kumotaan 31 päivänä joulukuuta 1968 annetun valtion perhe-eläkelain (774/68) 14 §:n 1 momentti.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

5.

Laki

valtion virkamiesten perhe-eläkkeistä ja hautausavuista annetun lain 19 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Täten kumotaan valtion virkamiesten perhe-eläkkeistä ja hautausavuista 28 päivänä joulukuuta 1956 annetun lain (696/56) 19 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

6.

Laki

kansaneläkelain 79 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/56) 79 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

79 §

Tähän lakiin perustuvaa apulisää, hoitolisää, hautausavustusta taikka 34 §:n nojalla suoritettuja tai muita kustannusten korvauksia ei saa ulosmitata.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 .

7.

Laki

rintamasotilaseläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 28 päivänä tammikuuta 1977 annettuun rintamasotilaseläkelakiin (119/77) uusi näin kuuluva 16 a §:

16 a §

Rintamasotilaseläkettä ja rintamalisää ei saa ulosmitata.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 .

8.

Laki

sairausvakuutuslain 69 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/63) 69 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

69 §

Sairaanhoido- ja kuntoutus- taikka raskaus- ja synnytyskustannuksista tämän lain nojalla suoritettavaa korvausta ei saa ulosmitata.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 .

9.

Laki

tapaturmavakuutuslain 63 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 20 päivänä elokuuta 1948 annetun tapaturmavakuutuslain (608/48) 63 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

63 §

Vahingoittuneelle tai hänen omaiselleen tämän lain nojalla myönnettyä henkilökohtaista korvausta ei saa siirtää toiselle. Haittalisää, avuttomuuslisää, haittarahaa tai hautausapua taikka sairaanhoitokuluista tai 14 §:n 3 ja 4 momentissa, 20 §:n 2 ja 3 momentissa sekä

44 §:ssä mainituista kustannuksista maksettavaa korvausta ei saa ulosmitata.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 .

10.

Laki

eräisiin rangaistus-, huolto- ja hoitolaitoksiin otettujen henkilöiden tapaturmakorvauksesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään eräisiin rangaistus-, huolto- ja hoitolaitoksiin otettujen henkilöiden tapaturmakorvauksesta 30 päivänä joulukuuta 1946 annetun lain 4 §:ään, sellaisena kuin se on 10 päivänä kesäkuuta 1981 annetussa laissa (528/81), uusi näin kuuluva 2 momentti:

4 §

mavakuutuslaissa ja ulosottolaissa on säädetty.

Tähän lakiin perustuvan korvauksen ulosmittauksesta on muutoin voimassa, mitä tapatur-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 .

11.

Laki

liikennevakuutuslain 22 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 26 päivänä kesäkuuta 1959 annetun liikennevakuutuslain (279/59) 22 § näin kuuluvaksi:

22 §

Korvausta, jota tämän lain tai autovastuulain nojalla suoritetaan kivusta ja särystä, viasta ja muusta pysyvästä haitasta taikka sairaanhoitokustannuksista, hautaamiskustannuksista

tai muista henkilövahingoista aiheutuneista kustannuksista, ei saa ulosmitata.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 .

12.

Laki

vakuutusopimuslain 118 ja 123 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 12 päivänä toukokuuta 1933 annetun vakuutusopimuslain (132/33) 118 §:n
3 momentti ja
muutetaan 123 § näin kuuluvaksi:

123 §

Tapaturma- tai sairausvakuutusopimuksen Tämä laki tulee voimaan päivänä
nojalla maksettua kustannusten korvausta ei kuuta 198 .
saa ulosmitata.

13.

Laki

valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään valtakunnallisista työttömyyskassoista 23 päivänä maaliskuuta 1934 annettuun lakiin (125/34) uusi näin kuuluva 22 a §:

22 a §

Tämän lain mukaista työttömyysavustusta ei Tämä laki tulee voimaan päivänä
saa ulosmitata. kuuta 198 .

Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 1982

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Esko Rekola*

1.

Laki

ulosottolain 4 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan ulosottolain 4 luvun 7 b §, sellaisena kuin se on 18 päivänä touko-
kuuta 1973 annetussa laissa (394/73),
muutetaan 4 luvun 7 ja 7 a §, sellaisina kuin ne ovat mainitussa 18 päivänä touko-
kuuta 1973 annetussa laissa, sekä
lisätään 4 luvun 6 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainitulla 18 päivänä touko-
kuuta 1973 annetulla lailla ja 5 päivänä syyskuuta 1975 annetulla lailla (709/75),
uusi 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 luku

Ulosmittauksesta

6 §

Jos velallinen saa palkkaa eri palkanmaksajilta, palkoista on jätettävä ulosmittaamatta yhteensä edellä tässä pykälässä tarkoitettu määrä. Yksittäisestä palkasta saadaan tällöin ulosmitata tässä pykälässä tarkoitettua suurempikin osa.

7 §.

7 §

Työsuhteen tai virkasuhteen taikka julkisen palvelussuhteen perusteella suoritettavaa eläkettä, perhe-eläkettä tai elinkorkoa ei saa ulosmitata. Ulosmittaamatta on jätettävä myös muu sellainen eläke, korvaus tai avustus, josta erikseen on niin säädetty, sekä avustuskassan tai työttömyyskassan antama avustus, jos kasalla on oikeus saada apurahaa valtiolta.

Oikeutta elinkorkoon ei saa ulosmitata, jos elinkorko ensimmäisen kerran erääntyy maksettavaksi myöhemmin kuin kolme vuotta ulosmittauksen jälkeen tai jos elinkoron saaminen riippuu toisen henkilön kuolemasta tai muusta epävarmasta tapahtumasta.

Valtioneuvosto voi päättää, että muuta kuin 1 momentissa tarkoitettua eläkettä taikka elinkorkoa tai henkivakuutussummaa, jota jokin eläke-, elinkorko- tai henkivakuutuslaitos suorittaa, ei saa ulosmitata.

Mitä tässä luvussa on säädetty palkasta, on vastaavasti sovellettava eläkkeeseen ja muuhun tässä pykälässä tarkoitettuun saatavaan, mikäli niitä voidaan ulosmitata.

Tämän luvun palkkaa koskevia säännöksiä on sovellettava myös eläkkeeseen, elinkorkoon, sairauspäivärahaan, äitiysrahaan sekä muihin toimeentuloetuuksiin, jollei niitä ole laissa kielletty ulosmittaamasta.

Tapaturmavakuutus-, eläke- tai muun sosiaalilainsäädännön nojalla määrättyyn tarkoitukseen suoritettavaa avustusta tai kustannusten korvausta ei saa ulosmitata.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 a §.

Milloin 7 §:ssä tarkoitettua tai muuta määrättyä ajalta laskettavaa tai toistuvasti määrääjään suorittettavaa saatavaa lain mukaan ei saa ulosmitata, on ulosmittaamatta jätettävä myös asianomaisen niistä nostamat, hänen hallussaan olevat tai hänen lukuunsa rahalaitokseen maksetut rahat siltä osin kuin ne vastaavat edellä tarkoitettua ajasta jäljellä olevaa osaa tai ulosmittauspäivän ja toistuvan suorituksen seuraavan maksupäivän välistä aikaa.

7 b §.

Eläkettä, elinkorkoa ja henkivakuutusta koskevia 7 §:n 1 ja 3 momentin sekä 7 a §:n säännöksiä ei sovelleta puolisolle tai lapselle taikka avioliiton ulkopuolella syntyneelle lapselle taikka vahingonkorvauksena lapselle maksettavaa elatusapua ulosotettaessa.

7 a §

Milloin määrättyä ajalta laskettavaa tai toistuvasti määrääjään suorittettavaa saatavaa ei lain mukaan saa ulosmitata, on ulosmittaamatta jätettävä myös asianomaisen siitä nostamat, hänen hallussaan olevat tai hänen lukuunsa rahalaitokseen maksetut rahat siltä osin kuin ne vastaavat edellä tarkoitettua ajasta jäljellä olevaa osaa tai ulosmittauspäivän ja toistuvan suorituksen seuraavan maksupäivän välistä aikaa.

7 b §

(Kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

Samalla lakkaavat olemasta voimassa valtioneuvoston aikaisemman lain nojalla antamat eläkkeiden, elinkorkojen ja henkivakuutussummien ulosmittauskieltoa koskevat päätökset.

2.

Laki

työntekijäin eläkelain 19 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain 19 a §:n 1 momentti, sellaisenaan annettussa laissa (525/63), näin kuuluvaksi:

8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain 19 a §:n 1 momentti, sellaisenaan annettussa laissa (525/63), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

19 a §

Tämän lain mukaista eläkettä alkoon ulosmittattako alkoonkä ilman eläkelaitoksen suostumusta toiselle siirrettäkö. Sopimus, joka tarkoittaa eläkkeen panttaamista, on mitätön.

19 a §

Tämän lain mukaista eläkettä ei saa siirtää toiselle ilman eläkelaitoksen suostumusta. Sopimus, joka tarkoittaa eläkkeen panttaamista, on mitätön. Tämän lain nojalla suorittavaa haitausavustusta tai muuta kustannusten korvausta ei saa ulosmitata.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

3.

Laki

merimieseläkelain 63 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/56) 63 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

63 §.

Tämän lain nojalla suoritettavaa eläkettä *älk*öön toiselle siirrettäkö *älk*öönkö ulosmitattako.

63 §

Tämän lain nojalla suoritettavaa eläkettä *ei* saa siirtää toiselle. Tämän lain nojalla suoritettavaa hautausavustusta tai muuta kustannusten korvausta *ei* saa ulosmitata.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

4.

Laki

valtion perhe-eläkelain 14 §:n 1 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

14 §.

Tämän lain mukaan suoritettavaa perhe-eläkettä *älk*öön ulosmitattako.

14 §

(Kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

5.

Laki

valtion virkamiesten perhe-eläkkeistä ja hautausavuista annetun lain 19 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

19 §.

Tämän lain mukaan suoritettavaa perhe-eläkettä, hautausapua ja hautauskustannusten korvausta *älk*öön ulosmitattako.

19 §

(Kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

6.

Laki**kansaneläkelain 79 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/56) 79 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

79 §.

Tähän lakiin perustuvaa eläkettä alkoon ulosmitattako.

79 §

Tähän lakiin perustuvaa *apulisää, hoitolisää, hautausavustusta taikka 34 §:n nojalla suoritettuja tai muita kustannusten korvauksia ei saa ulosmitata.*

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

7.

Laki**rintamasotilaseläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 28 päivänä tammikuuta 1977 annettuun rintamasotilaseläkelakiin (119/77) uusi näin kuuluva 16 a §:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

16 a §

Rintamasotilaseläkettä ja rintamalisää ei saa ulosmitata.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

8.

Laki**sairausvakuutuslain 69 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/63) 69 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

69 §.

Tähän lakiin perustuvaa oikeutta korvaukseen alkoon ulosmitattako.

69 §

Sairaanhoito- ja kuntoutus- taikka raskaus- ja synnytyskustannuksista tämän lain nojalla suoritettavaa korvausta ei saa ulosmitata.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

9.

Laki

tapaturmavakuutuslain 63 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 20 päivänä elokuuta 1948 annetun tapaturmavakuutuslain (608/48) 63 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

63 §.

Vahingoittuneelle tai hänen omaiselleen tämän lain nojalla myönnettyjä henkilökohtaisia korvauksia alkoon toiselle siirrettäkö alkoonkään pantako ulosmittaukseen.

63 §

Vahingoittuneelle tai hänen omaiselleen tämän lain nojalla myönnettyä henkilökohtaista korvausta ei saa siirtää toiselle. Haittalisää, avuttomuuslisää, haittarahaa tai hautausapua taikka sairaanhoitokuluista tai 14 §:n 3 ja 4 momentissa, 20 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 44 §:ssä mainituista kustannuksista maksettavaa korvausta ei saa ulosmitata.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

10.

Laki

eräisiin rangaistus-, huolto- ja hoitolaitoksiin otettujen henkilöiden tapaturmakorvauksesta
annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään eräisiin rangaistus-, huolto- ja hoitolaitoksiin otettujen henkilöiden tapaturmakorvauksesta 30 päivänä joulukuuta 1946 annetun lain (894/46) 4 §:ään, sellaisena kuin se on 10 päivänä kesäkuuta 1981 annetussa laissa (528/81), uusi näin kuuluva 2 momentti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

Tähän lakiin perustuvan korvauksen ulosmittauksesta on muutoin voimassa, mitä tapaturmavakuutuslaissa ja ulosottolaissa on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

11.

Laki**liikennevakuutuslain 22 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 26 päivänä kesäkuuta 1959 annettua liikennevakuutuslain (279/59) 22 § näin kuuluvaksi:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus***22 §.**

Tämän lain mukaisen jatkuvan korvauksen erääntyneen osan ulosmittauksesta on voimassa, mitä palkan ulosmittauksesta on säädetty. Itse oikeutta jatkuvaan korvaukseen älköön ulosmittattako.

22 §

Korvausta, jota tämän lain tai autovastuulain nojalla suoritetaan kivusta ja särystä, viasta ja muusta pysyvästä haitasta taikka sairaanhoitokustannuksista, hautaamiskustannuksista tai muista henkilövahingosta aiheutuneista kustannuksista, ei saa ulosmitata.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

12.

Laki**vakuutusopimuslain 118 ja 123 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 12 päivänä toukokuuta 1933 annetun vakuutusopimuslain (132/33) 118 §:n
3 momentti ja
muutetaan 123 § näin kuuluvaksi:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus***118 §**

Jos joku on korvauksetta tai korvaukseksi tehdystä työstä saanut oikeuden elinkorkoon, älköön tätä oikeutta älköönkään sen nojalla suoritettua elinkorkoa ulosmitattako muusta kuin 116 §:n 2 momentissa mainitusta velasta.

*(Kumotaan)***123 §.**

Tapaturma- tai sairausvakuutusopimuksen nojalla maksettua määrää älköön, niin kauan kuin se elää, jonka tapaturman tai sairauden varalta vakuutus on otettu, ulosmitattako muusta kuin 116 §:n 2 momentissa mainitusta velasta.

123 §

Tapaturma- tai sairausvakuutusopimuksen nojalla maksettua kustannusten korvausta ei saa ulosmitata.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

13. VII

Laki**valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään valtakunnallisista työttömyyskassoista 23 päivänä maaliskuuta 1934 annettuun lakiin (125/34) uusi näin kuuluva 22 a §:

Voimassa oleva laki**Ehdotus****22 a §**

Tämän lain mukaista työttömyysavustusta ei saa ulosmitata.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

Asetus

suojaosuudesta palkan ulosmittauksessa annetun asetuksen muuttamisesta

Oikeusministerin esittelystä muutetaan suojaosuudesta palkan ulosmittauksessa 20 päivänä marraskuuta 1981 annetun asetuksen (767/81) nimike sekä 1 ja 2 § näin kuuluviksi:

Asetus

suojaosuudesta ulosmittauksessa

1 §

Palkan, eläkkeen, elinkoron, sairauspäivärahan, äitiysrahan ja muun toimeentuloetuuden ulosmittauksessa katsotaan velallisen tarvitsevan seuraavaan maksupäivään asti omaan elatukseensa ja hänen elatuksensa varassa olevien aviopuolisonsa sekä omien ja puolisonsa lasten ja ottolasten elatukseen, omalta osaltaan markkaa ja jokaisen edellä mainitun omaisen osalta markkaa päivää kohti (suojaosuus).

2 §

Sellaisen elinkustannusten muutoksen johdosta, joka on tapahtunut 1 päivän marraskuuta 1981 jälkeen, on 1 §:ssä mainitut suojaosuuden määrät muutettava elinkustannusindeksin (lokakuu 1951 = 100) muutosta vastaavasti.

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 1981.